

IŠ VISO PASAULIO

- BEVINAS ATIDARĖ DEBATUS vakar Žem. Rūmuose, pasakydamas apie 2 val. užtrukusią kalbą apie taikos konferencijos rezultatus ir D. Britanijos nusistatymą pasaulinėje politikoje. Bevinas pabrėžė reikalingumą kurti naujai pasaulinei tvarkai, kuri vienintelė esanti priemonė sukliudyti naujai katastrofai. Jei tai nepavyks, už tai nebūsianti atsakinga D. Britanija. D. Britanija tikinti, kad pavyks susitarti su sovietais. Europos politika priklausanči nuo Tol. ir Art. Rytų politinių problemų. Tol. Rytuose Japonijos nuginklavimas įvykdomas ir esąs ateities uždavinys, kad ji vėl nepasirengtų puolamajam karui. Britai turi vilties dėl draugiškų santykių su Japonija. Amerika daranti protingus žingsnius taikai įgyvendinti Kinijoje. Iš Indonezijos britai numatę savo igulas atitraukti iki lapkričio 30d. Bevinas atremia priekaištus, kad D. Britanija Art. Rytuose varanti grobimo politiką. Britai vengia to, kas keltų nepasitikėjimą kitoms tautoms. Rūpinamasi sudaryti naują sąjungą su Egiptu bendradarbiavimo ir lygiateisiškumo pagrindais. Sueco kanalas turės būti prieinamas visoms pasaulio tautoms. Persijoje D. Britanija turinti interesus kaip darbdavys, o pati Persija turinti būti visiškai nepriklausoma, kad nesimaišytų niekas į jos vidaus reikalus. Revizija Montreux sutarties, liečiančios Dardanelus ir Turkiją, numatyta Potsdame, ir britai negali sutikti, kad sovietai turėtų tenai savo atamos punktą; revizija turinti būti atlikta visų suinteresuotų valstybių internacionaliniu pagrindu. Čaila, girdi, kad Graikijoje ne visos partijos dalyvavo rinkimuose, bet klaidinga esą manyti, kad tenai režimas būtų palaikomas britų durtuvais. Churchillio paklaustas, Bevinas pareiškė, jog iš Graikijos kiek galint greičiau bus išimtos atitrauktos britų igulos, nes joms daug laiko nebereikia savo uždaviniams baigti. Taikos konferencijoje kai kas debatų vietoje esą naudoję pikta, nepaisydami bendrųjų interesų, o vaduodamiesi nacionaliniais. Triesto klausimas - sunkiausias, bet į Triestą britai žiūri ne kaip į strateginį punktą, o kaip į Europos prekybos uostą. Triestas pavestinas PST kontrolei; kol tenai susidarys laisva sritis. Tam tikros internacionalinės įstaigos turinti būti garantuojama laisva Dunojaus laivininkystė. Neišsprendus Austrijos klausimo neišspręsti Balkanų klausimo. Austrijoje britai neginčija sovietų pretenzijų į vokiečių nuosavybę reparaacijų sąskaiton, bet neišaiškinta esą, kas priklauso tai vokiečių nuosavybei. Austrijai tuoju turinti būti suteikta nepriklausomybė ir visiškas suverenumas, nes šis kraštas parodęs savo politinį subrendimą: įvykdė laisvus rinkimus, sutartinai su Italija išsprendęs P. Tirolio klausimą. Atitraukus iš Austrijos igulas, sovietams nereikėtų laikyti savo igulų Vengrijoje ir Rumunijoje komunikacinėms linijoms išlaikyti. Vokietijos problema esanti keturioms galybėms susitarimo bandymas. Britai sutinka mažne su visais Byrnes Stuttgarte pasakytosios kalbos punktais. Reikia siekti bendradarbiavimo. Tikslas - sudaryti taikos sutartį su Vokietija, nors dar daug darbo prieš akis. Reikalinga sudaryti čia politines sąlygas, kad nebekiltų diktatūros ir puolamojo karo pavojai. Reikalinga taip pat suda-

ryti ekonomines ir administracines krašte salygas. Decentralizuotą Vokietijos administraciją ateityje turėtų jungti centrinė valdžia, susidedanti iš dviejų rūmų: iš bendraisiais rinkimais išrenkamųjų ir regionaliausių atstovų. Nors Potsdamo susitarimas dėl ekonominės Vokietijos vienybės nėra tobulas, tačiau jis vykdytinas pilnai arba pakeistinas kitu. Padėtis esanti rimta: D. Britanija negalinti mokėti britų zonos ūkiui išlaikyti. Vokietijos pramonė turinti būti atstatyta, kiek ji negrasinanti saugumui. D. Britanija sutinkanti Saaro sritį įjungti į Prancūzijos ūkinę ir administracinę sistemą. Rytinės Vokietijos sritį D. Britanija santūriai sutikusi pavesti Lenkijos administracijai, bet rytinių sienų negalinti laikyti galutinėmis, kol Lenkija nevykdanti savo pažadų. Bevinas pareiškęs, jog negalima pasitvirtinti sentimentalumo Vokietijos problemų atžvilgiu. Šiandien Žem. Rūmų debatuose žodį tarsia min. pirm. Attlee ir Churchillis.

- JT SUVAŽIAVIMO IŠKILMINGAS ATIDARYMAS, New Yorko žiniomis, įvyksta šiandien Amerikos laiku 14 val. New Yorke, kur prez. Trumanas pasakysias atidaromąją kalbą. Molotovas atvykęs pareiškęs, jog svarbieji uždaviniai bus nugalėti, jei busia pareidoma geros valios susipratimui. Atvykusias delegacijas pasveikinęs buv. Unrros dir. Lehmanas, pabrėždamas, jog Unrros darbas rodo, kad tautos gali bendradarbiauti žmonijos tarnybai. Kaip tas pat radijas praneša, apie 1600 viešbučių kambarių skirta delegacijoms apgyvendinti. Bevinas ir Bidault į New Yorką atvyksia apie lapkričio pradžią, kada numatyta pradėti keturių ministerių tarybos posėdžius. Esas išdirbtas smulkus dienos darbų planas, kad delegacijos, negaisdamos, spėtų per 6 savaites apsvarstyti plačią suvažiavimo darbotvarkę, kurioje įtraukta 35 pagrindiniai punktai. Numatyta esą apie 30 plenumo posėdžių, o kiti klausimai bus sprendžiami 6 atskirose komisijose. ir dar darbotvarkės komisijoj. Šalia suvažiavimo pirmininko bus išrinkti 7 vicopirmininkai.

- BYRNES, kaip Londonas sako, spaudos atstovams pareiškęs, jei New Yorke keturių ministerių tarybai pavyks sėkmingai aptarti parengiamieji klausimai dėl Vokietijos ir Austrijos, tai jis po JT suvažiavimo tuoj sutiksias vykti į Europą toliau tais klausimais tartis. Be to, Byrnes pareiškęs, kad Amerika neteiksianti paramos tiems kraštams, kurie jos ekonominę politiką laiko pavergimu.

- IR BRITŲ VYRIAUSYBĖ, Londono žiniomis, pasiuntusi Bulgarijai ir Kontr. Tarybai Sofijoj pareiškimą dėl įvyksiančių krašte rinkimų. Britai nesutinka su rusų teigimu, kad tai reikėtų maišymasi į vidaus reikalus. Turį būti laikomasi Maskvos susitarimo dėl kalbamųjų rinkimų.

- JUGOSLAVIJOJ, Hamburgo žiniomis, min. pirm. pavad. Kardeli pareiškęs, kad ryšium su arkivyskupo Stepinač nuteisimu gandai apie religinį persekiojimą Jugoslavijoje esąs kurstymas prieš Jugoslaviją. Dėl marš Tito ekskomunikos kalbėtojas paklausęs, ar, girdi, Gestapo ir Hitleris buvo ekskomunikuoti?

- Ispaniją su Olandija, Londono žiniomis, pasirašiusios prekybinę sutartį.

- TARP JUGOSLAVIJOS IR AUSTRIJOS, Londono pranešimu, atnaujinami diplomatiniai santykiai.

- KROKUVOCJE, Maskvos žiniomis, vėl esą suimta Mikolajczyko vadovaujamos ūkininkų partijos narių dėl ryšių palaikymo su teroristais. To pat radijo žiniomis, paties prez. Bierut vadovaujamoji delegacija dabar lankosi Jugoslavijoje.

- BERLYNO RINKIMUOSE, kaip Hamburgas praneša, SPD surinkusi 48,7% balsų, CDU 22,1%, SED 19,8% ir LDP 9,4%. SPD pirm. Neumann pareišk-

DN, Nr. 244/431/, X. 23

kes, kad jo partija sieksianti bendradarbiavimo su kitomis partijomis, be to, suvienyti miesto administraciją, pakeisti prof. sąjungų vadus. Dr. Schumacher pareiškimu, Berlyno veidas esąs naujosios Vokietijos veidas. Gen. Mc Narney ryšium su Berlyno rinkimų rezultatais pareiškęs, jog tai rodo nepasitenkinimą komunistais, kurie ligi šiol buvę išgalėję miesto valdyboje. Londono žiniomis, Berlyno vyr. burmistras ir keturi apylinkių burmistrai, kurie esą SED nariai, ryšium su rinkimų rezultatais atsistatydinę: "Times" pastebi, jog SED - tai komunistų partija, tik kitu vardu. Rinkimai rodo, kad vokiečiai grasinimams nepasiduoda. Iš Berlyno rusų sektoriaus, Frankfurto žiniomis, transportuojami technikai ir darbininkai, elektrotechnikos specialistai, į Sov. Sąjungą. SPD reiškianti protestą: tai esąs žmonių teisių išeidimas, ir už tai turi kovoti viso pasaulio socialistai.

- APIE 1946 M. RUSIJĄ "Temoignage Chretien" /X.11/ laikraštyje rašo ispūdžių prancūzų jaunuolis, kuris su delegacija iš 15 žmonių neseniai aplankė sovietų jaunimą. Tarp kitko taip rašoma: "Pirmiausia, kas krinta svetimtaučiui į akis, tai krašto nuniokojimas, ir šio nuniokojimo žaizdos tik mažai teužgydytos. Maskvos ir Leningrado priemiesčiuose tebežymu kautynių pėdsakų. Kievo trečdalis išgriautas, Stalingrado tėra tik likučiai. Ir tūkstančių Ukrainos kaimų likimas buvo toks pat. Ar reikia stebėtis, jei dabartinio gyvenimo lygis gana žemas? Rusams ne galvoj tuo skustis. Viena Maskvietė man pareiškė: "Mes žinome, kad mums daug ko trūksta, kad tai, ką mes turime, nelabai gera, bet mes visa tai priimame savo tėvynės labui". Didmiesčių gatvėj keleivis nustemba: absoliučiai nėra dviračių, jie čia visai nepažįstami... Sovietų gyventojai atrodo labai jauni ir sveiki. Kalba, kad esą 80 milijonų, kuriems nėra 20 metų. Berginų daugiau, nes jaunų vyrų daugumas žuvo tarp 20 milijonų karo kritusiųjų ir dar daug jų tebėra nepaleisti... Fabrikuose vyrai kur kas nėra taip atsidėję darbui. Darbo atsargų ministeris pareiškė, kad ilgainiui moteris pakreipsią į joms tinkamus darbus... Mes lankėme fabrikus ypač Leningrade ir Stalingrade. Daugumas darbininkų dirba lėtokai ir tik iš toli šoka stachanovininkus, kurie išvaro 15-16 normų... Sovietinės minias lengviausia stebėti per pasilinksminimus. Kinai, kurių yra nemaža, bet be didelių patogumų, kaip ir Prancūzijoje, visada prikimšti... Svetimų filmų, atrodo, maža te-
rodo. Taip pat daug žmonių ir teatruose... Artistus priima šaltokai, išskyrus tik tada, kai jie iškelia tėvynės meilę, prie kurios keistu būdu prisijungia religinis jausmas. Bet publika, kurią sutikome koncertų salėje, buvo kitokia - jos mažiau, bet ji labiau išsiauklėjusi ir supratingesnė. Tai buvo nepaprastieji raudonosios armijos chorai. Tenka giliai stebėtis tieka meno. Buvo klasikinių ir moderninių dalykų, net Vittorios "Kyrie" ir "Passus est et sepultus", salė nuo pradžios iki pabaigos virpėte virpėjo... Tokių pramogų tegausa tik išrinktieji. Kitiems įtaisė "kultūrinius parkus", kuriuose auklėjamosi žaidžiant. Maskvos parke yra išbarstyti vejojė standų, sporto aikštelių, skaityklų, namų, kur mažieji moko si lipdybos, mechanikos virti. Yra net šokių mokykla, kur moko šokti tautinius šokius. Vaikų darželiais tikrai patenkinti. Tėvai atveda savo vaikučius, kuriais rūpinasi kelias valandas per dieną, ir eina pasivaikščioti, į koncertus, į teatrus... Iš pirmo pažiūrėjimo, rusų šeima su daug vaikų lyg ir sveika. Bet koks gali būti žinodins, jei abu tėvai kiaurą dieną išbūna ne namie, sunkiai plušdami, ir visa šeima vakare teturi vieną ar du kambariukus... Šeimos teturi apie 20 kv. metrų, ploto priedą nuo antrojo arba trečiojo kūdikio... Iš to suprantama, kad vasarą, kas tik gali, daugiausia išbūna gatvėje."

VIETOS ŽINIOS

- NAUJI RYŠIAI SU VIETOS PULKO ŠTABU užsimezgė, kai pareita šeštadienį delegacija iš Unrras rajono dir.kpt.C.W.le Grand, Miss Hughes, mūsų komiteto pirm.Dr.J.Kaškelio, dail.Paškevičiaus ir kt. buvo nuvykusi į Kaufbeuren įteikti gen.Mc Narney mūsų kolonijos vardu dar pernai nupieštą dail.Paškevičiaus paveikslą "Liberation": Pulko vadas, daugiau kaip 30 metų tarnaujęs USA kariuomenėj plk.Vido, susižavėjo kalbamoju paveikslu ir gražia lietuvių pastanga padaryti generolui mažą siurprizą. Pulkininkui apskritai buvo idomu išgirsti apie lietuvių gyvenimą Kemptene ir jų siekimus. Kadangi dėl nematytų kliūčių nebuvo suspėta susitikti su gen.Mc Narney, pulkininkas pažadėjo rasti kitą atitinkamą progą paveiksliui įteikti ir netina palaikyti su mūsų kolonija tuo reikalu ryšius. Jis pasisakė girdėjęs apie mūsų puikius ansamblių koncertus. Bus tiriamos galimybės, ar gen.Mc Narney garbei nebūtų galima surengti kokio koncerto. Per vaišingus pietus, surengtus delegacijai, senam kukliam karini pulkininkui, nepratusiam, kaip jis pats pasisakė, savęs eksponuoti, buvo įpiešta lietuvių ranka padaryti jo paties portretą. Tam tikslui vakar Unrra turėjo nuvežti į Kaufbeureną dail.Paškevičių. Plk.Vido pažadėjo, radęs progą, aplankyti ir mūsų bendrą. Generolui Mc-Narney skirtasis paveikslas dabar yra Unrras rajono dir.kpt.C.W.le Grand kbinete. Komitetas rengiasi provizoriškai medinėje lentelėje įgraviruotą adresą prie to paveikslo pakeisti atitinkama sidabrine lentele.

- AMERIKOS LIETUVIŲ SPAUDOJ, kurios kartkartėmis mums paskolina p.Zalubai, gaunantieji jos iš savo giminių Amerikoje, taip pat būv. mūsų kolonijos narys kun.Z.Ignatavičius, kuris dabar atvykęs mūsų kolonijon iš Romos apsilankyti, - toje spaudoje užtinkama vis daugiau iš Lietuvos ir lietuvių trestinių gyvenimo Vokietijoje. Pvz., "Garsas" Nr.26 pradeda spausdinti ilgoką straipsnį "Padėtis Lietuvoje šių metų žiemos pabaigoj", kuriame gana smulkiai nušviečiamas Lietuvos gyvenimas. Iš tos spaudos sužinome, kad visi Amerikos lietuviai ALT pavyzdžiu yra pradėję akciją Lietuvos reikalui. Vašingtonan ir net taikos konferencijon siunčiama daug laiškų ir telegramų. Išspausdintas Lietuvos Baltojo Vyčio - Padangiu Aro net "Lietuvos vadavimo himnas" ir kt.

- PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS pradžios mokyklos tėvų komitetas taip: pirm. Vilkinas, išd.L.Janulevičius ir sekr.inž.Kizlaitis.

- "VISAI NESUPRANTAMA, - rašo mums vienas skaitytojas, - kodėl mūsų stovykloje pramogos dažnai prasideda tuo pačiu laiku, kada bažnyčioje turi įvykti pamaldos. Rodos, galima būtų tie dalykai taip derinti, kad jie vieni kitiems netrukdytų?"

SPORTAS

- "ŠARŪNAS" SUGRĮŽO iš Nürtingeno, kur spalio 20-21 d.dalyvavo vietos Unrras metinėms paminėti surengtame krepšinio turnyre be konkurencijos. Pirmąją dieną mūsų vyrai žaidė su Nürtingeno DP rinktine, laimėdami pasekme 63:17 /27:7/. Antrąją dieną susitiko su turnyro nugalėtoju Müncheno "Gintaru", kurį "Šarūnas" taip pat įveikė 49:22 /18:7/ pasekme. Turnyre dalyvavo 12 komandų. Šarūniečiai žaidė: Mackevičius, Norkus I, Norkus II, Andrulis II ir Bagdonas.

- SPORTO SKYRIAUS VED.VENGIANSKAS Unrras paskirtas Kempteno DP stovykloms rekreacijos ir sporto vadovu.

- ŠEŠTADIENĮ 15 VAL. teniso aikštėje bus draugiškos teniso rungtynės tarp lietuvių ir Kempteno vokiečių komandų.